

1. Жалпы ережелер

1.1 Осы Ғылыми қызмет туралы ереже (бұдан әрі – Ереже) Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрлігінің «Қазақ ұлттық хореография академиясы» ШЖҚ РМК (бұдан әрі – Академия) ғылыми қызметінің мақсаттарын, міндеттерін, бағыттарын, түрлері мен нысандарын, жоспарлау, есептілік және ұйымдастыру тәртібін айқындайды.

1.2 Академия ғылыми қызметі:

- «Білім туралы» Қазақстан Республикасының Заңына;
- «Ғылым туралы» Қазақстан Республикасының Заңына;
- «Мәдениет туралы» Қазақстан Республикасының Заңына;
- «Қазақстан Республикасы мәдени саясатының 2023-2029 жылдарға арналған тұжырымдамасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 28 наурыздағы №250 Қаулысына;
- Академияның Жарғысына;
- Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілеріне және Академияның ішкі құжаттарына, сондай-ақ осы Ережеге сәйкес жүзеге асырылады.

1.3 Ғылыми қызмет білім берумен қатар Академия қызметінің міндетті және маңызды құрамдас бөлігі, түлектерді даярлаудың, білім беру бағдарламаларының тиімділігі мен сапасын арттырудың ажырамас бөлігі болып табылады.

2. Терминдер мен түсініктер

2.1 Осы Ережеде мынадай ұғымдар қолданылады:

1) ғылыми (ғылыми-зерттеу) қызмет (бұдан әрі – ғылыми қызмет) – жаңа білім алуға және қолдануға бағытталған қызмет, оның ішінде (сала ерекшелігін есепке алғанда):

- іргелі ғылыми зерттеулер – өнер туралы жаңа білім алуға, көркем және шығармашылық қызметтің негізгі заңдылықтарына, сондай-ақ көркемдік және шығармашылық салада оқыту мен тәрбие объектісі ретінде адамның құрылымы, қызметі мен дамуына бағытталған эксперименттік немесе теориялық қызмет;

- қолданбалы ғылыми зерттеулер – практикалық мақсаттарға қол жеткізу және нақты міндеттерді шешу үшін негізінен жаңа білімді қолдануға бағытталған зерттеулер;

- эксперименттік әзірлемелер – ғылыми зерттеулер жүргізу нәтижесінде алынған және (немесе) практикалық тәжірибе негізінде алынған білім мен шығармашылық шешімдерге негізделген және көркем-шығармашылық және білім беру қызметінің жаңа өнімдерін сақтауға, түсінуге және игеруге, жасауға және оларды одан әрі жетілдіруге бағытталған қызмет.

2) ғылыми нәтиже – жаңа білімдерді немесе шешімдерді қамтитын және кез келген ақпараттық тасығышта тіркелген ғылыми қызмет өнімі.

3) ғылыми өнім – ғылыми нәтиже, оның ішінде сатуға арналған зияткерлік қызмет нәтижесі.

3. Ғылыми қызметтің негізгі бағыттары, мақсаттары, принциптері мен міндеттері

3.1 Хореография өнері мен хореографиялық білім беру жүйесін дамыту мүддесінде Академияның ғылыми қызметінің басым бағыттары өнертану, хореография өнерінің теориясы мен тарихы, хореографиялық білім беру және балет педагогикасы болып табылады.

3.2 Академияның ғылыми қызметінің негізгі бағыттары:

- хореографиялық өнер мен білім беруді дамытуға, жас таланттарды анықтауға және қолдауға ықпал ететін ғылыми зерттеулерді орындауға ғылыми-педагогикалық қызметкерлерді тарту;

- оқу процесінде алынған нәтижелерді пайдалану;

- жоғары білікті ғылыми-педагогикалық кадрларды даярлауға және профессорлық-оқытушылық кадрлардың ғылыми біліктілігін арттыруға жәрдемдесу;

- студенттерді және магистранттарды ғылыми зерттеулерді (СҒЗЖ, МҒЗЖ) орындауға тарту, студенттерді және магистранттарды ғылыми мәселелерді қою және шешумен практикалық таныстыру.

3.3 Академияның ғылыми қызметі мыналарға бағытталған:

- балет өнерін сақтау және дамыту;

- мәдениет және өнер саласындағы мемлекеттік саясаттың басымдықтарына және Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық даму міндеттеріне сәйкес Академияны тиімді дамыту;

- білім алушылардың шығармашылық даралығын қалыптастыру, тұлғаның зияткерлік, көркемдік-шығармашылық, мәдени және адамгершілік дамуындағы қажеттіліктерін қанағаттандыру;

- мәдениет және өнер саласы үшін жоғары білікті кадрларға, жоғары білікті ғылыми-педагогикалық және көркем-шығармашылық кадрларға қоғам мен мемлекеттің қажеттілігін қанағаттандыру;

- ғылыми зерттеулер және ғылыми-педагогикалық қызметкерлер мен білім алушылар арқылы ғылым мен өнерді дамыту, алынған нәтижелерді білім беру процесінде пайдалану;

- кадрлардың біліктілігін арттыру;

- қоғамның адамгершілік, мәдени және ғылыми құндылықтарын сақтау және көбейту;

- халық арасында білімді тарату, оның білім беру және мәдени деңгейін арттыру болып табылады.

3.4 Академияның ғылыми қызметі келесі принциптерге негізделген:

- дарынды балалар мен жастарды, жас ғалымдарды қолдау;

- оқу мен ғылыми қызметке практикалық-бағытталған көзқарас;

- ғылым, шығармашылық және білім интеграциясы, ғылыми, инновациялық, білім беру жұмысының мақсаттары, мазмұны мен нысандарының бірлігі;

- халықаралық ынтымақтастықты кеңейту, қазақстандық және халықаралық ғылыми қоғамдастыққа кірігу;

- қоғамның адамгершілік, мәдени және ғылыми құндылықтарын,

хореографиялық білім берудің үздік отандық дәстүрлерін сақтау және көбейту, қазақстандық білімнің халықаралық білім беру кеңістігіне кірігуінің қазіргі жағдайында хореографиялық өнер саласында қалыптасқан отандық үздіксіз білім беру жүйесін дамыту.

3.5 Академияның ғылыми қызметінің негізгі міндеттері:

- ғылыми-зерттеу жұмыстарын орындаудың жоғары ғылыми-әдістемелік деңгейін қамтамасыз ету;

- Академияның ғылыми қызметінің материалдық-техникалық базасын дамыту және сақтауды қамтамасыз ету, оның ішінде кітапхана, архив қорларын толықтыру;

- Академия қызметінің барлық тараптарының ғылыми негізділігі мен ғылымды қажетсінуін және Академия жұмысының тәжірибесіне ғылыми зерттеулерді ұйымдастыру, жүргізу және нәтижелерін енгізу негізінде қабылданатын басқарушылық шешімдерді арттыру, ең алдымен хореография өнері және білім беру, мәдениет және өнер саласындағы өзекті салалық проблемалар бойынша іздестіру-инновациялық қызмет;

- хореографиялық өнер мен білім берудің өзекті мәселелері бойынша докторанттар, магистранттар мен студенттердің ғылыми-зерттеу жұмыстарын ұйымдастыру және қамтамасыз ету;

- Академия базасында жетекші ғалымдардың қатысуымен СҒЗЖ және МҒЗЖ конкурстарын, салалық ғылыми-практикалық конференцияларын ұйымдастыру және өткізу, зерттеу нәтижелерін жариялау;

- ғылыми нәтижелерге қол жеткізген, сондай-ақ Академияның инновациялық қызметіне белсенді қатысатын Академия қызметкерлері мен білім алушыларын, жарқын шығармашылық даралықтарды, лауреаттарды, конкурстардың жеңімпаздары мен қатысушыларын, жетекші ғалымдарды, ПОҚ-ды, сондай-ақ Академия магистранттарын қолдау мен көтермелеуді қамтамасыз ету негізінде ғылыми және инновациялық жұмыстың беделін арттыру;

- Академияның дамуын ғылыми-әдістемелік сүйемелдеуді қамтамасыз ету, Академияның хореографиялық өнер саласындағы білім берудің ғылыми-әдістемелік базасы, мәдениет пен өнер саласындағы ғылыми-педагогикалық және басқарушы кадрларды даярлау, қайта даярлау және біліктілігін арттыру және барлық деңгейдегі хореографиялық білім беру жүйесі ретінде оң беделі мен қоғамдық танылуын сақтау;

- білім беру, мәдениет және өнерді дамытудың өзекті мәселелерін шешу үшін Академияның ғылыми және инновациялық әлеуетін тиімді пайдалану негізінде білім беру, мәдениет және өнер саласындағы мемлекеттік саясатты қолдау және іске асыру оның ішінде: хореографиялық өнер саласындағы дарынды балалар мен жастарды анықтау және қолдауды ғылыми-әдістемелік жағынан сүйемелдеу;

- сараптамалық бағалауды жүзеге асыру және жаңа білім беру бағдарламаларының Академияны жүргізудің белгіленген саласында оларды қолданысқа енгізуге дайындығы туралы, сондай-ақ оқу әдебиеттерін басып шығаруға дайындығы туралы қорытындылар беру;

- Академияның бейіні бойынша мекемелерге, ұйымдарға және билік

органдарына, сондай-ақ халықтың түрлі санаттарына, оның ішінде шет елдерде де өтеусіз негізде кеңестік, ақпараттық және кәсіби қызметтердің өзге де түрлерін көрсету;

- қазақстандық, шетелдік және халықаралық мекемелермен, білім беру, мәдениет және өнер саласындағы ұйымдар мен қорлармен нәтижелі байланыстар мен байланыстарды кеңейту және дамыту негізінде Академияның ғылыми-білім беру кеңістігіне интеграциялануын қамтамасыз ету; ғылыми жұмыстың ұжымдық нысандарын (конференциялар, семинарлар, дөңгелек үстелдер, конкурстар, шеберлік сыныптары және т.б.) ұйымдастыру және өткізу; оның ішінде Қазақстан Республикасында және шетелде шетелдік заңды және жеке тұлғалардың қатысуымен, сондай-ақ осындай ғылыми-практикалық іс-шараларға қатысу;

- Академия базасында хореографиялық өнер саласындағы ғылыми және білім беру қызметінің әлемдік тәжірибесін интеграциялау, ғылыми білімді тарату және насихаттау, Академияның ғылыми-зерттеу және инновациялық қызметінің нәтижелерін баспа қызметі мен Интернет арқылы пайдаланушылардың кең ауқымына жеткізу, ішкі және жалпы пайдаланудағы ақпараттық банктер мен деректер базасын құру;

- Академияның ғылыми қызметінің белгілі бір кезеңге арналған тақырыптары мен іс-шараларының нақты тізбесін Академияның Ғылыми кеңесі қабылдайды, ректордың немесе ол уәкілеттік берген адамның бұйрығымен бекітіледі және жұмыстарды жоспарлау, ұйымдастыру және жүргізу үшін негіз болып табылады.

4. Ғылыми қызметтің субъектілері

4.1 Академиядағы ғылыми қызметті:

- ғылыми-педагогикалық қызметкерлер (профессор-оқытушылар құрамы) – бекітілген жеке жоспарларға сәйкес жұмыс уақытында;

- ғылыми және өзге де қызметкерлер – лауазымдық міндеттеріне сәйкес жұмыс уақытында;

- студенттер қатарындағы білім алушылар – оқу уақытында (педагогикалық, өндірістік практикадан өту, рефераттарды, курстық жұмыстарды (жобаларды), біліктілік (дипломдық) жұмыстарды орындау бөлігінде оқу жоспарын орындау), ғылыми шығармашылықтың әртүрлі студенттік ұйымдарында;

- докторанттар, магистранттар қатарынан білім алушылар – оларды даярлаудың бекітілген жеке жоспарларына сәйкес орындайды.

4.2 Академия қызметкерлерін жұмыстан бос уақытта олардың жеке жоспарлары немесе лауазымдық міндеттері шеңберінен тыс ғылыми қызметті орындауға тарту, сондай-ақ Академия білім алушыларын оқудан тыс уақытта олардың оқу жоспарын орындау шеңберінен тыс уақытта Академиямен жасалатын қосымша шарттар негізінде жүргізіледі.

4.3 Академияда ғылыми қызметті ұйымдастыратын және жүзеге асыратын негізгі құрылымдық бөлімшелер ғылым, жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру және аккредиттеу бөлімі, кафедралар, сондай-ақ осы қызмет түрлері көзделген өзге де құрылымдық бөлімшелер болып табылады.

Ғылыми қызметті жүзеге асыру үшін Академияда уақытша кафедрааралық жобалау ұжымдары мен жұмыс топтары, құрамына Академияның штаттық қызметкерлері болып табылмайтын адамдар кіретін уақытша ұжымдар, сондай-ақ Академия мен өзге де заңды тұлғалардың қатысуымен құрылатын уақытша ұжымдар құрылуы мүмкін.

5. Ғылыми қызметке басшылық ету

5.1 Академияның ғылыми қызметіне жалпы басшылықты, сондай-ақ қызметтің белгіленген талаптарға сәйкестігін бақылауды ғылыми жұмыс және стратегиялық даму жөніндегі директор жүзеге асырады.

5.2 Жоспарлау мен ұйымдастыруды тікелей басқару, сондай-ақ ғылыми қызмет нәтижелерін бақылау лауазымдық міндеттеріне сәйкес ғылыми жұмыс және стратегиялық даму жөніндегі директорға жүктеледі.

5.3 Академия қызметкерлері мен білім алушыларының ғылыми қызметіне тікелей басшылық жасауды, ағымдағы бақылауды ғылым, жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру және аккредиттеу бөлімі, кафедра меңгерушілері, құрылымдық бөлімшелердің басшылары, ғылыми басшылар жүзеге асырады.

5.4 Ғылыми және инновациялық қызмет бойынша мониторинг жүргізуді, тиісті есептік құжаттаманы қалыптастыруды ғылым, жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру және аккредиттеу бөлімі ұйымдастырады.

5.5 Ғылыми қызмет ғылыми жобалар арқылы жүзеге асырылады, басшылықты жобаның ғылыми жетекшісі және зерттеу тобы жүзеге асырады.

5.6 Ғылыми жобалар мынадай көздерден қаржыландырумен қамтамасыз етіледі:

- нысаналы бағдарламалар;
- ғылыми зерттеулерді гранттық қаржыландыру;
- халықаралық ғылыми қорлар мен ұйымдар бөлетін қаражат;
- демеушілердің қайырымдылық жарналары, заңды және жеке тұлғалардың, оның ішінде Академияның байқау кеңесі бөлетін шетелдік серіктестердің қайырымдылықтары;
- басқа заңды көздер.

5.7 Қазақстан Республикасының нысаналы бағдарламалары мен гранттық қаржыландыру бағдарламалары шеңберінде, халықаралық ғылыми ұйымдардың қаражаты есебінен орындалатын ғылыми жобалар (мысалы, Жан Моне, Horizon 2050) және басқалары қызмет көрсетуге жасалған шарттарға немесе азаматтық-құқықтық сипаттағы өзге де шарттарға сәйкес қаржыландырылады.

5.8 Бастамашыл ғылыми жобалармен жұмыс алынған нәтижелер бойынша қаржыландырылады: жобаның ғылыми жетекшісіне Академия жұмыскерлеріне еңбекақы төлеуді, сыйлықақы беруді және әлеуметтік қолдауды регламенттейтін Академияның ішкі құжатында көзделген тәртіппен ғылым, жоғары оқу орнынан кейінгі білім және аккредиттеу бөлімі басшысының қызметтік хаты негізінде сыйақы беріледі.

5.8.1 Академияның ПОҚ-на жарияланымдық белсенділігі үшін Академия жұмыскерлеріне еңбекақы төлеуді, сыйлықақы беруді және әлеуметтік қолдауды регламенттейтін Академияның ішкі құжатында көзделген шарттарда және

тәртіпшен ғылыми жұмыс және стратегиялық даму жөніндегі директордың қолдау хаты негізінде сыйлықақы беріледі.

6. Ғылыми қызмет бойынша жоспарлау, ұйымдастыру және есептілік

6.1 Академия нормативтік құқықтық актілер негізінде ғылыми қызметтің ағымдағы және перспективалық жоспарлауын дербес жүзеге асырады және орындаушылардың жұмыс түрлері мен құрамын айқындайды.

6.2 Жұмыстың жоспарланған негізгі түрлері және қызмет нәтижелілігін бағалау көрсеткіштері:

- іргелі және қолданбалы зерттеулер, эксперименттік әзірлемелер;
- монографиялар;
- докторлық, магистрлік диссертациялар;
- мақалалар;
- БАҚ-та жарияланған публицистикалық материалдар;
- ғылыми, ғылыми-әдістемелік және оқу-әдістемелік жұмыстарға рецензиялар ұсынады;
- зерттеу нәтижелерін ұсынатын презентациялар;
- сараптама қызметі: сараптама кеңестеріне мүшелік, ғылыми сараптаманы жүзеге асыру;
- ғылыми-әдістемелік жұмыстар (оқу материалдары тиісті ғылыми деңгейде);
- ұжымдық жұмыс түрлері – ғылыми, ғылыми-практикалық, ғылыми-әдістемелік іс-шаралар (конференциялар, семинарлар, дөңгелек үстелдер және т.б.);
- СҒЗЖ, МҒЗЖ (білім алушылардың ғылыми-зерттеу жұмысы).

6.3 Академия алдында тұрған перспективалық міндеттер мен ұзақ мерзімді жұмыстардың орындалуын қамтамасыз ету үшін Академияның ғылыми жұмыс жоспары Академияның жылдық жұмыс жоспарына енгізіледі, оны ғылыми кеңес қабылдайды және ректордың немесе ол уәкілеттік берген тұлғаның бұйрығымен бекітіледі.

6.4 Академия нақты келісімдер, келісімшарттар, шарттар, гранттар және т.б. шеңберінде орындайтын ғылыми жұмыс осы келісімдерге, келісімшарттарға және т.б. қоса берілетін жоспарлы құжаттар (техникалық тапсырмалар, жоспарлар-кестелер және т. б.) негізінде жүзеге асырылады.

6.5 Академия орындайтын әрбір ғылыми-зерттеу бағдарламасы (тақырыбы, жобасы) бойынша жұмыстарды орындау сапасы мен мерзімдері үшін, түпкілікті нәтижелерге қол жеткізу үшін дербес жауапты болатын ғылыми жетекші тағайындалады.

7. Академияның ғылыми қызметі бойынша есептілік

7.1 Академияның ғылыми қызметінің нәтижелеріне мыналар жатады:

- кез келген ақпараттық тасымалдаушыда тіркелген ғылыми қызмет нәтижелері (бейнежазба, фотоматериалдар, аудиожазба; есеп, талдамалық жазба, анықтама, конференциялар, семинарлар, баяндама, конференцияда, семинарда сөз сөйлеу, конференция тезистерінің (баяндамаларының) жинағы,

жарияланым, өзге де);

- тапсырыс беруші жұмыстарды қабылдау-тапсыру актісіне қол қойғаннан кейін шарттар, келісімдер, келісімшарттар және т.б. бойынша орындалатын ғылыми және инновациялық жұмыстардың нәтижелері;

- редакциялық-баспа қызметінің нәтижелері, оның ішінде электрондық тасығыштарда жариялау, нәтижелерді Интернет желісіне ұсыну;

- ғылыми, инновациялық сипаттағы кеңес беру қызметтері мен сараптама жұмыстарының нәтижелері.

7.2 Академияның ғылыми қызметі бойынша есептілік қолданыстағы нормативтік құқықтық актілерге және заңнамаға сәйкес жүзеге асырылады.

7.3 Қазақстан Республикасының нысаналы бағдарламалары мен гранттық қаржыландыру бағдарламалары шеңберінде орындалатын ғылыми жобалар бойынша есептілік халықаралық ғылыми ұйымдардың және басқа да жобалардың қаражаты есебінен жасалған шарттарға/келісімдерге сәйкес жүзеге асырылады және Академияның Ғылыми кеңесінің отырысында бекітіледі.

8. Қорытынды ережелер

8.1 Бекітілген Ережеге өзгерістер енгізуді оларды әзірлеуші жаңа құжат әзірлеу және оны белгіленген тәртіппен келісу және бекіту жолымен жүзеге асырады.

8.2 Осы Ереже алқалы ұйымның хаттамасы шығарылған күннен бастап күшіне енеді.

8.3 Ережені қайта қарау қажеттілігіне қарай, бірақ кемінде үш жылда бір рет жүзеге асырылады.